

Motion till riksdagen 2017/18:3992

av **Sven-Olof Sällström (SD)**

med anledning av skr. 2017/18:76 Riksrevisionens rapport om effekter av Arbetsförmedlingens förberedande och orienterande utbildning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska se till att Riksrevisionens rekommendationer genomförs och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga inriktningar av förberedande och orienterande utbildningar ska dokumenteras, analyseras, följas upp och utvärderas utifrån om de leder till reguljärt arbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Förberedande och orienterande utbildning är en av Arbetsförmedlingens största insatser. 73 500 deltagare till en kostnad på 2 miljarder under 2016. Under 2017 har antalet unika deltagare ökat något till 74 720. Kostnaderna torde ha följt med i denna utveckling. Målgruppen för förberedande och orienterande utbildning är arbetssökande som behöver förbereda sig för ytterligare ett arbetsmarknadspolitiskt program, studier eller arbete.

Av resultatet av Riksrevisionens granskning för deltagarna kan man utläsa bl.a. att deltagare i förberedande och orienterande utbildning får lägre arbetsinkomster än andra arbetslösa. Två år efter påbörjad förberedande och orienterande utbildning är arbetsinkomsten 5 000–15 000 lägre än om personen varit öppet arbetslös.

Av resultatet av Riksrevisionens granskning av Arbetsförmedlingens hantering av insatsen kan man utläsa bl.a. att det finns begränsad kunskap om hur förberedande och orienterande utbildning fungerar och att insatsens effekter kan utvärderas i högre utsträckning. Det finns också brister i hur Arbetsförmedlingen i åiterrapporteringar

redovisar kostnaden för köp inom förberedande och orienterande utbildning. Bedömningen från Riksrevisionen är att redovisningen av kostnaden kan bli tydligare och mer transparent.

Förberedande och orienterande utbildning innefattar olika inriktningar, med delvis olika syften och innehåll. Riksrevisionen påtalar svårigheten i att använda Arbetsförmedlingens statistik för att kategorisera och analysera de olika inriktningarna. Riksrevisionen vill se bättre förutsättningar för utvärdering, och Arbetsförmedlingen behöver förbättra sin dokumentation, vilket Riksrevisionen även påtalat i en tidigare rapport om förberedande och orienterande utbildning (RiR 2016:21).

Det som går att utläsa ovan är en oerhört allvarlig kritik. Regeringens svar på denna kritik är däruv av största intresse. Där vi kan förvänta oss en regering som tar i med hårdhandskarna mot detta fullkomliga slöseri med skattemedel möter vi i stället en avsaknad av åtgärder. Regeringens svar på Riksrevisionens granskning och Riksrevisionens rekommendationer är tämligen tamt. Regeringen anser att effektiviteten behöver öka. Regeringen påtalar att Arbetsförmedlingen arbetar med en rad aktiviteter som ska leda till ökad effektivitet. Vad dessa aktiviteter består i är dock oklart. Regeringen anser också att Arbetsförmedlingen bör ta till sig av den effektiviseringspotential som Riksrevisionen har identifierat.

Det här är inte ett ansvarsfullt agerande. Riksrevisionen har visat att deltagande i insatsen leder till en negativ effekt för den enskilde i form av lägre inkomster de närmast kommande åren. Redan där borde regeringen agera, i alla fall om man menar allvar med att värna om de arbets sökande. Vi har hamnat i en situation där ingen vinner, vare sig den arbets sökande som deltar i insatsen eller skattebetalarna som årligen betalar 2 miljarder för den. Sverigedemokraterna anser att det är orimligt att tillåta att detta fortgår. Regeringen delar inte den uppfattningen utan lämnar frågan därhän. I stället är det idel luddiga formuleringar i form av att ta vara på effektiviseringspotential och att träffsäkerheten i insatsen behöver öka. Regeringens konkreta åtgärder lyser med sin frånvaro.

Sverigedemokraterna anser att den enda typen av målbild som bör finnas för samtliga insatser, åtgärder och program är reguljära, icke-subventionerade arbeten. Samtliga insatser, åtgärder och program ska kontinuerligt dokumenteras, utvärderas, analyseras och följas upp. Här har vi en insats som direkt leder till en negativ utveckling för den enskilde samtidigt som den kostar skattebetalarna 2 miljarder om året. Kostnaden är oerhört hög och nyttan uteblir helt. Regeringen måste snarast återkomma med en åtgärdslista inklusive tidsangivelser för hur de ska få ordning på detta. En insats med den här typen av effekt och resultat går inte att försvara. Att en arbets sökande är i sysselsättning har i sig inget värde. Det vi ser här är enbart ett tafatt försök från regeringens sida, vars enda mål just nu är att dölja sina arbetslöshetssiffror i valtider.

Sven-Olof Sällström (SD)